

Alkotmánybíróság
Budapest
Pf. 773.
1535

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 2 9 0 0 - 2 / 2022		
Érkezett: 2023 FEBR 20.		
Érkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet:	Kezelőiroda: <i>Y</i>

1

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Indítványozó [REDACTED] alperes – az ide 1. sorszám alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, dr Csitos Eszter [REDACTED] ügyvéd útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27. § alapján az alábbi előterjesztett alkotmányjogi panaszt követően 2023. január 18. napján kézhez vett IV/2900-1/2022. ügyszámú hiánypótlási felhívásra – határidőn belül – tisztelettel az alábbi

egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Kúria Gfv.VI.30.154/2022/3.számú végzésének (2.)alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg. Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria döntésének megsemmisítése során indokolásában rögzítse, hogy a Kúria a Pp. 409. § (2) a) bekezdése miatt előterjesztett kérelem elutasítása körében az 1/2021. PK véleményben rögzített feltételek teljesülésétől eltérően többletkötelezettséget kívánt indítványozóra telepíteni, amit jogszabály nem ír elő, így döntése jogszabálysértő.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

TÉNYÁLLÁS

Az Indítványozó adós, alperes, mint kölcsönbe vevő és az [REDACTED] hitelezőközött [REDACTED] 2008. július 31. napján kölcsönszerződés jött létre. A hitelező 207.000,-Ft önerőmellé 1.863.000,-Ft kölcsönt nyújtott az I. rendű alperesnek abból a célból, hogy a [REDACTED] szállító [REDACTED] alvázszámú [REDACTED] típusú gépjármű tulajdonjogát a saját céljaira megszerezze. A kölcsönt és járulékait 120 hónapon keresztül minden hónap 15. napján esedékes részletekben kellett visszafizetni, az induló törlesztőrészlet összege 23.675,- Ft, az induló éves ügyleti kamat 9,7%, az induló THM 10,48%. A kölcsön mértékadó devizaneme svájci frankban (CHF) került megállapításra, az I. rendű alperes az árfolyamváltozás elszámolásának módjára nem havi fix deviza konstrukciót választott. A szerződő felek kijelentették, hogy a szerződésnek elválaszthatatlan mellékletét képezi a gépjármű adásvételi szerződés, a hitelező üzletszabályzata és általános szerződési feltételei. Az I. rendű alperes is kijelentette, hogy a hiteles leges árfolyamkockázatáról szóló tájékoztatást megértette és tudomásul vette.

A hitelező jogutódjává 2012. december 31-i hatállyal az [REDACTED] (későbbi II. rendű alperes) vált.

2015. december 2. napján kelt levelében a hitelező kezdeményezte a kölcsönszerződés forintosítását a 2015. évi CXLV. törvény alapján, amely szerint a módosítás hatálybalépésekor a hátralévő kölcsönösszeg 2.154.376,- Ft volt, a devizanem CHF-ről HUF-ra, a havi fix konstrukció normál konstrukcióra, az ügyleti kamat évi 7,44%-ról évi

5,03%-ra változott, a törlesztő részlet 22.882,- Ft az utolsó törlesztő részlet esedékessége 120 hónap futamidővel 2025.november 15. lett.

Az I. rendű alperes a szerződésből eredő fizetési kötelezettségét több alkalommal megszegte, amely miatt a hitelező a szerződést 2016. április 28. napján kelt, 2016. május 10. napján kézbesített levélben azonnal hatállyal felmondta. A felmondó levélben a hitelező az elszámolás eredményeként összesen 2.265.819,- Ft haladéktalan megfizetésére szólította fel az I. rendű alperest.

A hitelező 2016. augusztus 2. napján kelt engedményezési szerződés alapján a szerződésből eredő követelését a felperesre engedményezte. Az [REDACTED] és a felperesi engedményes 2016. augusztus 10. napján kelt levélben értesítették az I. rendű alperesi adósta követelés engedményezéséről és részéről teljesítési utasítást adtak, amely szerint kizárólag a felperesi engedményesnek teljesíthet. Az engedményezési értesítőt az I. rendű alperes 2016. augusztus 19. napján vette kézhez.

A felperes 2018. január 19. napján kelt 2018. január 26. napján kézbesített levélben közölte az I. rendű alperesi adóssal, hogy a perbeli kölcsön szerződésből eredő követésként 2.322.147,- Ft tartozást tart nyilván, amellyel kapcsolatban tájékoztatta az adóst, hogy amennyiben 8 napon belül a tartozás rendezésére vonatkozóan nem tesz ajánlatot, a fizetési meghagyást megindítja.

FELPERES KERESETE ÉS ALPERESEK ELLENKÉRELME

Felperes keresetét az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 198. § (1) bekezdés, 201. § (1) bekezdés, 523. §, 328. § és 329. §-ra alapította. Előadta, hogy az I. rendű alperes tartozása ugyan a felmondás napján 2.265.819,- Ft volt, ezen összegből azonban kizárólag a kereset szerinti 1.500.000,- Ft és járulékai követelést érvényesíti.

A per során másodlagos kereseti kérelmet is előterjesztett, eszerint amennyiben a bíróság az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelensége folytán a szerződés érvénytelenségét állapítaná meg, annak jogkövetkezményeként a szerződés érvényessé nyilvánítását kérte a Kúria Konzultációs Testületének I. számú módszertana szerint, és az ügyleti kamat mértékének évi 14,73%-ban való meghatározása mellett az alperest 1.320.178,- Ft és ennek 2016. augusztus 3. napjától a kifizetés napjáig járó a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

A II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete mindezek türéseire kötelezésre irányult.

I. ÉS II. RENDŰ ALPERES ELLENKÉRELME

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

Elsődlegesen a perbeli fogyasztói szerződés vonatkozásában érvénytelenségikifogást terjesztett elő arra hivatkozva, hogy sem a szerződésben, sem az ÁSZF-ben nincs enyhe árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás, illetve az egyedi szerződés 10. pontja és az ÁSZF 4. pontja nem tájékoztat, mert nem az átlagos fogyasztó feladata, hogy a szerződés mellékletét képező külön dokumentumokból letelegesen következtetéseket vonjon le a szerződés kockázatairól vonatkozásában, és ahhoz a pontokhoz, amelyekről sincsen rendelkezés, hogy

az árfolyamváltozásból eredő terhek a fogyasztói adósköteles viselni, és akár korlátlan mértékéről sem ad tájékoztatást.

Hivatkozott arra is, hogy a szerződés 7. pontjában szereplő „hiteldevizaneme: X svájci frank (CHF)” kikötéssel kapcsolatos kikötés megnevezése, a Ptk. 205/C. §-

alapján a szerződés összes körülményeire tekintettel nem jött létre, akik kötés nem váltás szerződés részévé, a szerződés forintdevizanemben jött létre, továbbá, hogy ez a szerződés kikötése a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és b) pontjában ütköztetés miatt a Ptk. 209. § (3) bekezdése alapján tisztességtelen, amely szerződésnek elsődlegesen stárgyát képezte, ezért ennek tisztességtelensége okán a szerződés is a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján

semmis. Sérelmezte, hogy a hitelező azzal, hogy pénzügyi szakismerettel és PSZÁF engedéllyel nem rendelkező személy útján juttatja a szerződés megkötésekor, megsértette a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (Fttv.) 3. §-át.

Rámutatott arra, hogy az engedményezés követelés adásvétele, nem pedig a szerződés jogállásteljesítés átruházása, az engedményes nem lép az engedményező által megkötött szerződésre, sem mellé, sem helyébe, amely miatt a felperes nem jogosult a jogelődje általános szerződési feltételei vagy üzletszabályzata alapján a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat felszámítására sem, legfeljebb csak a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti kamat felszámításáról lehet szó.

Az I. rendű alperes a megváltoztatott keresetet is elutasítani kérte. Álláspontja szerint az engedményezésre a felperes által hivatkozott régi Ptk. szerinti jogszabályhelyekkel szemben az új Ptk. szabályai az irányadóak. A felperes a másodlagos keresetében nem állította a kölcsönszerződés érvénytelenségét, amely így feltételhez kötött és nem határozott. A felperes nem alanya a kölcsönszerződésnek, az engedményezéssel csak a követelés jogutódává vált, de a szerződéssel nem rendelkezik, amely miatt az érvénytelenség jogkövetkezményeire a keresetet nem jogosult előterjeszteni.

Érdemben a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítása ellen kifejezetten tiltakozott. Utalt arra, hogy felmondással megszüntetett szerződést nem lehet érvényessé nyilvánítani.

A Kúria i. Emlékeztető nem kötelező bírói ítéletek részére, hanem csak ajánlás, amely az árfolyamkockázat tájékoztatási tisztességtelenség miatt teljes érvénytelenséget tartalmaz az ajánlásokat, és álláspontja szerint az árfolyamkockázat tájékoztatási tisztességtelenségek kizárólag részleges érvénytelenséget eredményez. A Kúria i. Emlékeztető szerint az ajánlás a fogyasztó hátrányára és a kárak ellenére történő bírósági szerződés módosításra vezet az új kamat meghatározásával, amely új törlesztő részletet és THM-et eredményez. E körben hivatkozott az Európai Unió Bírósága (EUB) C-260/18 számú döntésére.

Indítványozta az eljárás felfüggesztését a Fővárosi Törvényszék által 73.Pf.632.102/2020/9. szám alatt kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

A II. rendű alperes a perből való elbocsátását kérte, mert érvelése szerint az engedményezéssel a felperest minden olyan jogosultság megilleti, amely a jogelődöt.

ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG DÖNTÉSE

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.269.881,- Ft-ot és 146.213,- Ft perköltséget, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Megkeresni

rendelte a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatala letétkezelőjét, hogy a felperes által befizetett 400.000,- Ft-ot felhasználás hiányában a bankszámlájára utalja vissza.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás tisztességtelensége miatt megállapíthatónak ítélte a szerződés érvénytelenségét, míg az ezt meghaladó alperesi kifogásokat alaptalannak tekintette.

A kölcsönszerződésre és a követelés engedményezésére a 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptké.) 1. §-a, valamint 50. § (1) bekezdései alapján az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) rendelkezéseit ítélte alkalmazandónak.

Érvelése szerint a felperesi engedményes perbeli legitimációja fennáll, hiszen az engedményezésről való értesítést az I. rendű alperes átvette, ezzel felperes a hitelező helyébe lépett.

Ennélfogva az I. rendű alperes feléje tartozott teljesíteni a kölcsönszerződés szerinti visszafizetési kötelezettségét a rPtk. 328. § (1), (4) és a rPtk. 329. (1) bekezdés szerint.

Utalt arra, hogy a PSZÁF engedély hiánya a kölcsönszerződés pusztán ezen okból való érvénytelenségét nem eredményezi, hiszen a rPtk. 200. § (2) bekezdés szerint a jogszabályba ütköző szerződés semmis. A Hpt. az engedély hiányában végzett pénzkölcsön nyújtási tevékenység keretében kötött polgári jogi szerződésekhez a semmisség jogkövetkezményét nem fűzte, ezért az legfeljebb felügyeleti intézkedést vonhat maga után.

A szerződést létrejötnak tekintette, hiszen annak egyedi része az azonosító számtól és az aláírásoktól eltekintve, – valamennyi adat részében géppel került kitöltésre. A svájci frank kikötés tekintetében pedig egyértelmű és világos megjelölés történt.

Az elsőfokú bíróság érvelése szerint azonban az I. rendű alperes a nem megfelelő árfolyamkockázati tájékoztatásra helytállóan hivatkozott. Utalt ezzel összefüggésben a 2/2014. PJE határozatban, a Hpt. 203. § (6)-(7) bekezdésében, illetőleg a 6/2013. számú PJE határozatban foglaltakra. Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatás nem volt világos, érthető, az egyedi kölcsönszerződés és az annak részévé vált ÁSZF apró betűmérettel nyomtatott 13 oldalas szövegéből. A pénzügyi ismeretek terén laikus fogyasztó számára ez a tájékoztatás nem lehetett kielégítő és világos, a felperes ezt a meghallgatott tanú útján sem bizonyította.

A bíróság erre figyelemmel a rPtk. 209/A. § (2) bekezdés, a 2/2014. PJE határozat 1. pontja, a rPtk. 239. § (1) bekezdés alapján az egész szerződés érvénytelenségére következtetett. Ennélfogva a felperes marasztalásra irányuló elsődleges kereseti kérelmét – miután érvénytelen szerződésre követelést alapítani nem lehet – elutasította.

A másodlagos keresetet illetően is fennállónak tekintette a felperes perbeli legitimációját. Kifejtette, hogy a rPtk. 234. § (1) bekezdés alapján a szerződés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat, azonban a bírói gyakorlat a „bárki” fogalmát leszűkítette mégpedig akként, hogy a perindítási lehetőséget csak jogi érdekeltiség (jogviszony) vagy a perindítási jogosultságot kifejezetten biztosító jogszabályi felhatalmazás alapozhatja meg. Ehhez képest az engedményes felperesnek a jogi érdekeltisége fennáll, az ítélet anyagi jogereje pedig perben állás nélkül is kiterjed az engedményezőre.

Az érvénytelenség alkalmazandó jogkövetkezménye kapcsán utalt az elsőfokú bíróság a rPtk. 237. § (1)-(2) bekezdésére, a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésére, az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 2-10., illetőleg a 6/2013. PJE határozat 4., 5. pontjaiban foglaltakra.

Kifejtette, hogy az I. rendű alperes a felperes másodlagos keresete szerinti érvényessé nyilvánítás, mint jogkövetkezmény alkalmazása ellen kifejezetten tiltakozott, - a felperes pedig a hatályossá nyilvánítás kapcsán nem élt kifejezett tiltakozással. Ezáltal nem volt olyan érvénytelenségi jogkövetkezmény, amely ellen valamennyi fél tiltakozott volna.

Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szerződés fő tárgyát érintő hiányosság miatt az érvényessé nem nyilvánítható, ennél fogva a hatályossá nyilvánítás jogkövetkezményt alkalmazta, ezzel összefüggésben az elszámolás a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint történhet meg.

Az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 10., 9. pontjaihoz fűzött magyarázat értelmében a másik fél szolgáltatását egyoldalúan használó fél tudja, hogy ő maga még nem teljesítette a saját szolgáltatását, ezért jogi helyzete a rosszhiszemű jogalap nélküli birtokoséval analóg. Emiatt a másik fél kérelmére a rPtk. 195. § (3) bekezdés értelmében kamat, illetve használati díj fizetésére köteles. A kamat a visszajáró pénzszolgáltatás „használati díja”, amely nem késedelmi kamat, hanem úgynevezett egyenértéki kamat. Egyenértéki kamatként a szerződéses kamatot alkalmazni nem lehetett, mert annak százalékos mértéke nem volt meghatározható, - illetve a szerződés érvénytelensége folytán kamat a megállapodás nem is alkalmazható (83. pont).

Kifejtette, hogy az egyenértéki kamatnak a rPtk. 232. § (3) bekezdésében meghatározott törvényes kamatnál magasabbnak, a perbeli fogyasztói szerződésre a cél és fedezet alapján jellemző piaci átlag forint kamatnál alacsonyabbnak kell lennie.

A szolgáltatások értékegyensúlyát az elsőfokú bíróság mérlegelése szerint a törvényes késedelmi kamat és a perbeli szerződésre a cél és fedezet alapján jellemző piaci átlag forint kamat közötti, ezek átlagáraként meghatározott egyenértéki kamat biztosítja. Ez figyelemmel van arra is, hogy alperesi fogyasztó az eredeti szándéka szerint a forint hitel kamatánál alacsonyabb kamat mellett kívánt eladósodni és arra is, hogy az erőfölényben és a pénzpiaci ismeretek terén jelentős előnyben lévő pénzintézet szakmailag súlyos, a szerződés teljes érvénytelenségéhez vezető hibában szenvedő szerződést kötött az alperessel.

A felperes nem értett egyet az egyenértéki kamat ily módon való meghatározásával, ezért az elsőfokú bíróság felperest a fentiek szerinti elszámolás előterjesztésére hívta fel. A felperes ezen elszámolást megtette annak ellenére, hogy magával a hatályossá nyilvánítással, mint alkalmazandó jogkövetkezménnyel nem értett egyet.

Elszámolása szerint az alperes tartozása a 2021. március 30-i tárgyalás időpontjában 988.926,- Ft tőke és 275.864,- Ft egyenértéki kamat volt. A tárgyalás halasztása miatt az elsőfokú bíróság a 2021. március 30. – május 28. közötti 58 napra járó egyenértéki kamat összegét 5.091,- Ft-ban számolta ki és mindezeket figyelembe véve határozta meg az I. rendű alperesi tartozás 1.269.881,- Ft összegét.

FELLEBBEZÉS

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az I. rendű alperes fellebbezett, - elsődlegesen az ítélet második mondatát, mely szerint a bíróság az I. rendű alperest kötelezte arra, hogy 15 nap alatt a felperesnek 1.269.881,- Ft-ot és 146.213,- Ft perköltséget fizessen meg megváltoztatni, és a felperes keresetét elutasítani kérte.

Másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését – az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabálysértései és a jogszabályok téves értelmezése okán – kérte. Az eljárási szabálysértés alapjául - figyelemmel a Pp. 342. §-ban foglaltakra - azt adta elő, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedett.

Megállapította az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességtelenségét és azt is, hogy a szerződés felmondásra került. Ennélfogva helytálló volt az a megállapítása, hogy a szerződés érvényessé nem nyilvánítható, így az ítélethirdetésig tartó hatályossá nyilvánítás lehet az irányadó.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság ebben a körben elővezetett számítása ellen a felperes és az I. rendű alperes kifejezetten tiltakozott, a felek akaratának figyelembevételével ezért az ítélet szerinti elszámolást nem alkalmazhatta volna.

Érdemben kifejtette, miszerint az elsőfokú bíróság a rPtk. engedményezés körében alkalmazandó jogszabályhelyeit vette figyelembe viszont amiatt, hogy az engedményezési szerződés az új Ptk. hatálya alatt született, a szerződés időpontjában hatályos jogszabályok szerint kellett az engedményezési szerződést elkészíteni és alkalmazni. Az elsőfokú bíróság ennélfogva az engedményezés körében nem a hatályos jogszabályok szerint járt el, vagyis a másodlagos kereseti kérelem elbírálásának nem lett volna helye,

Előadta, hogy a hatályossá nyilvánítás módja téves, az helytelen jogértelmezésen alapult.

A perbeli szerződésben a kamat meghatározásra került, ezzel ellentétes az ítéleti indokolás. Helyesen hivatkozott azonban az 1/2010. PK vélemény 9. és 10. pontjaira, valamint a rPtk. 232. §-ra. Ennek ellenére, azonban egyenértéki kamatként saját számítási módot alkalmazott, holott pénzkölcsön használati díját a kamatban – a rPtk. 232. § szerint a jegybanki alapkamatban – kellett volna megállapítani, vagy a szerződéses 9,7%-ban. Előadta, hogy hatályossá nyilvánítás esetén a bíróság a szerződésbe nem nyúlhat bele, kamatot nem módosíthat, érvénytelenségi okot nem küszöbölhet ki.

Hatályossá nyilvánítás esetén a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezésein kívül a jogügylet többi rendelkezése hatályban marad, ezáltal a szerződésben meghatározott kamat az irányadó. Utalt az EUB C-118/2017., C-260/2018., C-618/2010., C-397/2011. számú előzetes döntéshozatali eljárások eredményeként született határozataira is. [42] Az I. rendű alperes a másodfokú tárgyaláson – amellet, hogy az írásban előterjesztett fellebbezését változatlanul fenntartotta – előadta, hogy a 7/2021. számú PJE határozat szerint a 2016. július 1. utáni engedményezések tekintetében az új Ptk. szabályai alkalmazandók. A felperes ehhez képest az elsődleges kereseti kérelmében a rPtk. szabályaira hivatkozott, így az a Pp. 170. § (2) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg.

A II. rendű alperes perben állása az elsődleges marasztalási kereset kapcsán teljesen szükségtelen volt, a másodlagos kereset vonatkozásában pedig a felperes perbe vonta a II. rendű alperest, holott látszólagos személyi keresethalmazat nem áll fenn.

Az elsőfokú bíróságnak ezért a másodlagos kereseti kérelmet el kellett volna utasítania.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak az elsődleges kereseti kérelmet a szerződés érvénytelenségére figyelemmel kellett volna elutasítania, ennél fogva túl terjeszkedett a kereseti kérelmen, mert olyan elszámolási módot alkalmazott, amelyre a felperes keresetet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A II. rendű alperes a Pf.4. sorszámú beadványában bejelentette, hogy a másodfokú eljárásban érdemi nyilatkozatot tenni nem kíván.

MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁG DÖNTÉSE

Az I. rendű alperes fellebbezését a törvényszék alaptalannak találta és az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 370. § (1) bekezdés figyelembevételével a fellebbezési kérelem-ellenkérelem korlátai között bírálta felül figyelembevéve azt, hogy az ítélettel szemben kizárólag az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést, annak a rá vonatkozó marasztaló rendelkezésével szemben.

Indokolása szerint az elsőfokú bíróság - a felperes perbeli legitimációját helytállóan megállapítva – mind az elsődleges, mind a másodlagos kereseti kérelmek tárgyában a szükséges keretek között lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a tényállást helyesen állapította meg és helytálló jogi okfejtés mentén megalapozott döntést hozott.

Az I. rendű alperes fellebbezési érvelésével szemben az elsőfokú bíróság a felperes perbeli legitimációjának fennálltát az egymással látszólagos tárgyi keresethalmazatban álló, a Pp 73. § (2) bekezdés szerinti kereseti kérelmek tekintetében helytállóan rögzítette.

E körben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezések tárgyában született 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptk.) 50. § (1) bekezdés alapján az engedményezés 1959. évi IV. törvény (rPtk.) szerinti szabályait megfelelően alkalmazta.

Eszerint, ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. hatályba lépésekor fennálló kötelekkel kapcsolatos, a Ptk. hatályba lépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra – ideértve az e tények, illetve jognyilatkozatok által keletkeztetett újabb köteleket is – a Ptk. hatályba lépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Rögzítette, hogy az kétségtelen, hogy a perbeli jogvita alapjául szolgáló jogügylet, a létrejöttének 2008. július 31-i időpontjánál fogva az új Ptk. 2014. március 15-i hatályba lépésekor már fennállt, amely ügyletből származó követeléssel összefüggésben az új Ptk. hatályba lépése után került sor engedményezésre (2016. augusztus 2. napján). A Ptké. 50. § (1) bekezdéséből pedig az következik, hogy a perbeli engedményezésre - mint az új Ptk. hatályba lépését követően keletkezett jognyilatkozatra, a jognyilatkozat által keletkeztetett újabb kötelekre - az új Ptk. hatályba lépése előtt hatályos jogszabályokat, mindenekelőtt a rPtk-t kellett alkalmazni.

Álláspontja szerint téves az I. rendű alperesnek a másodfokú tárgyaláson ehhez kapcsolódóan a 7/2021. PJE határozatra történt hivatkozása. Ezen jogegységi határozat ugyanis a 2013. évi V. törvény (Ptk.) szerződésátruházási szabályainak – 6:208.§ - 211.§ - érvényesülése tárgyában született, amely jogintézmény a fentiekben hivatkozott engedményezéshez képest egy szerződésből származó valamennyi jog és

kötelezettség átruházására vonatkozik. Így az az engedményes által érvényesített követelés tekintetében nem alkalmazható.

Mindezeket látszik alátámasztani az a tény is, hogy a II. rendű alperes az első- és másodfokú eljárás során kifejezésre juttatta, hogy érdemben nyilatkozni nem kíván, és a perben állásának szükségtelenségére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában a rPtk. engedményezésre vonatkozó szabályait részletesen beidézte, melyek figyelembevételével a rPtk. 328. § (1) bekezdés szerint a szerződés alapján fennálló követelés felperesre való átruházásával felperes a rPtk. 329. § (1) bekezdés alapján, mint engedményes a régi jogosult helyébe lépett. Ezen engedményezéssel a jogosult személyében anélkül állt be változás, hogy ez a kötelezett (I. rendű alperes) helyzetét érintette, súlyosbította volna. A jogosult személyében az engedményezéssel alanycsere következett be, ennél fogva az engedményes, mint új jogosult a követeléssel kapcsolatos mindazon jogokat megszerezte, amelyek az engedményezőt megillették.

A rPtk. 329. § (3) bekezdés alapján a kötelezett (I. rendű alperes) az engedménnyel szemben is felhozhatta mindazon kifogásokat, amelyekre az engedményezővel szemben is hivatkozhatott volna, amennyiben azok jogalapja az engedményezésről való értesítés időpontjában már megvolt.

Az engedményezés alapján felperes, - amint arra az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott - nem csupán az elsődleges, hanem a szerződés érvénytelensége esetére előterjesztett - annak jogkövetkezményei levonására irányuló - másodlagos keresete vonatkozásában is rendelkezett perbeli legitimációval.

Ezen utóbbi kereset kapcsán a törvényszék álláspontja az, azáltal, hogy az engedményezéssel felperes vált a követelés jogosultjává, annak a kötelezettel szembeni érvényesítése érdekében nyilvánvalóan előterjeszthetett az elszámolásra is kiterjedően, az érvénytelenség jogkövetkezményének levonására irányuló marasztalási keresetet.

A fentiekhez kapcsolódóan az I. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel megjegyzi a törvényszék, hogy a rPtk. engedményezésre vonatkozó fenti szabályaival teljes egészében összhangban állnak a Ptk. 6:193. §, 6:194. §, 6:197. § rendelkezési.

Az I. rendű alperes az eljárás során a rPtk. 329. § (3) bekezdés szerint a keresettel szemben több kifogást is felhozott, és fel is felhozhatott, melyek közül az elsőfokú bíróság az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződéses kikötés nem világos, nem érthető volta miatti tisztességtelensége folytán az egész szerződés érvénytelenségére vont következtetést a rPtk. 209/A. § (2) bekezdés, a 2/2014. PJE határozat 1. pontja alapján. Az elsőfokú bíróság emellett az ítélet indokolásának 71. és 83. pontjaiban - tévesen - azt is rögzítette, hogy az induló ügyleti kamat százalékos mértéke nem került meghatározásra. Ehhez képest a csatolt szerződéssel összhangban az indoklás I. pontja is rögzítette, miszerint az induló éves ügyleti kamat 9,7%

Ennél fogva a perbeli szerződés érvénytelensége kizárólag a tájékoztatás nem megfelelőségét illetően kerülhetett helytállóan megállapításra.

Felperes a szerződés érvénytelenségének megállapíthatósága esetére a DH2 törvény 37. § (1) bekezdés alapján az elszámolásra is kiterjedően előterjesztette a másodlagos kereseti kérelmét és kérte a szerződés érvényessé nyilvánítását.

Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 2. és 7. pontjaira, melyek értelmében a bíróság a fél által kért jogkövetkezmény helyett az érvénytelenség más jogkövetkezményét is

alkalmazhatja, viszont nem alkalmazhat olyan megoldást, amely ellen valamennyi fél tiltakozik. Ez az eset azonban a jelen ügyben nem állt fenn. Ennélfogva téves az a fellebbezési érvelés, mely szerint az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedett, mert olyan elszámolási módot alkalmazott, amely ellen a felperes és az I. rendű alperes is tiltakozott. Miután nem volt olyan jogkövetkezmény, amely ellen valamennyi fél tiltakozott volna, az elsőfokú bíróságot az általa alkalmazott hatályossá nyilvánítás körében a felek elszámolása nem kötötte.

A törvényszék álláspontja szerint érdemben azonban nem lett volna akadálya annak sem, hogy a szerződés kizárólag árfolyamkockázatról szóló tájékoztatásának tisztességtelensége folytán való érvénytelensége miatt az elsőfokú bíróság a másodlagos keresetnek megfelelően, a Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 19-i ülésén elfogadott Emlékeztető I. módszertana alapján érvényessé nyilvánítsa a szerződést.

A felperes azonban a kereseti kérelmétől eltérő jogkövetkezmény alkalmazása körében fellebbezéssel nem élt, és ennek alkalmazását az I. rendű alperes sem sérelmezte. Ennélfogva az ítélet ezen rendelkezésének megváltoztatására a Pp. 370. § (1) bekezdésben foglaltak szerint lehetőség nem volt.

Az elsőfokú bíróság a szerződés ítélethozatal napjáig való hatályossá nyilvánításának körében helyes elszámolási módot alkalmazott, amellyel a törvényszék maradéktalanul egyetértett. Figyelemmel arra, hogy a kölcsönt az alperes 2008. évben vette fel és az ítélethozatal napjáig részéről a visszafizetés maradéktalanul nem történt meg, nem lehet kétséges, hogy az elsőfokú bíróság az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 8. és 9. pontjaiban foglaltakra is figyelemmel az alperest a visszajáró pénzzolgáltatás „használati díjaként”, ún. egyenértéki kamat megfizetésére kötelezhette.

Az alperesekkel szerződő [REDAKT] 2017. január 1. napjával beolvadt a felperesi társaságba. Az elsőfokú bíróság az eljárása során engedélyezte a felperesi oldalon a jogutód perbelépését.

A felperes a 2016. szeptember 9. napján indult fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult ügyben előterjesztett keresetében 3.189.963 forint kölcsöntartozás és ezen összegnek 2015. február 2. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkorl jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamata és a perköltség egyetemleges megfizetésére kérte az alpereseket kötelezni.

A keresete tényalapjaként arra hivatkozott, hogy a jogelődje, a [REDAKT] hitelező és az I.r. alperes által – gépjármű vásárlásának a megfinanszírozására – kötött szerződést a törlesztőrészlet fizetésének az elmulasztása miatt azonnali hatállyal felmondta, mellyel esedékessé vált tőke és a szerződésben meghatározott mértékű kamat megfizetésére az alperesek (az I.r. alperes, mint adós, a II.r. alperes, mint készfizető kezes) egyetemlegesen kötelesek.

A keresete jogszabályhelyi alapjaként a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régí Ptk.) 523. §-ában, 525. §-ában, 274. § (3) bekezdésében és a 298. §-ában foglaltakat jelölte meg.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult, vitatták annak jogalapját és összegaszerűségét is. Érvénytelenségi kifogásukban egyrészt arra hivatkoztak, hogy a kölcsönszerződést nem a felperes jogelődje képviseletére jogosult személy írta alá, a hitelező képviseletében eljáró autókereskedés nevében is csak két személy együttesen írhatott volna alá. A hitelező a szerződéskötés előtt az Üzletszabályzat előzetes tanulmányozását nem biztosította, az abban foglaltak velük nem egyedileg lettek megtárgyalva. Így az nem vált a szerződés részévé, ezért a szerződés nem felel meg a jelen ügyben alkalmazandó hitelintézetekről és a

pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (régi Hpt.) 210. § (2) bekezdésében rögzített azon követelménynek, hogy tartalmaznia kell minden kamatot, díjat és egyéb költséget.

Állították továbbá, hogy az árfolyamkockázatról semmilyen tájékoztatást nem kaptak. **Álláspontjuk szerint a hitelező felmondása alaptalan, ugyanis a tisztességtelenül felszámított összeg figyelembevétele folytán a szerződés felmondásakor az I.r. alperesnek nem állt fenn hátraléka.**

ALPERES ÁLTAL ELŐTERJESZTETT FELÜLVIZSGÁLAT ENGEDÉLYEZÉSE IRÁNTI KÉRELEM ÉS FELÜLVIZSGÁLATI KÉRELEM

Alperes a Kecskeméti Törvényszék 1.Pf.21.407/2021/5.számú jogerős ítéletének felülvizsgálatának engedélyezését kérte a Pp. 409. § (2) bekezdés a) és b) pontjai, illetve a (3) bekezdésére tekintettel.

FELÜLVIZSGÁLNI KÉRT HATÁROZAT SZÁMA ÉS AZ ÜGY ÉRDEMÉRE KIHATÓ JOGSZABÁLYSÉRTÉS

A Kecskeméti Törvényszék 1.Pf.21.407/2021/5. számú ítéletének felülvizsgálatát kérte az alábbiak okán:
Pp. 409. § [A felülvizsgálat kivételes engedélyezésének feltételei]

(1) Ha a felülvizsgálatnak a 408. § alapján nem lenne helye - ugyanakkor törvény a felülvizsgálatot más okból nem zárja ki - a felülvizsgálatot a Kúria a (2) bekezdés szerinti esetekben engedélyezheti, **a (3) bekezdés szerinti esetben engedélyezi.**

(2) A Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

a) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

b) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége vagy

c) - a másodfokú bíróság erről való döntése hiányában - az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége
miatt indokolt.

(3) A Kúria engedélyezi a felülvizsgálatot, ha az ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által kijavított ítélet az elsőfokú bíróság kijavított ítéletének a felperes megítéltet meghaladó keresetét elutasító nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett részében pedig az elsőfokú kijavított ítéletet helybenhagyta.

ELJÁRÁSJOGI JOGSZABÁLYSÉRTÉSEK

1. Felperes, mint engedményes a keresetét elsődlegesen marasztalásra, majd jogalakítási keresettel vegyes magasztalás iránt terjesztette elő kérelmet azzal, hogy II.r. alperesként az engedményező [REDACTED]-t perbe vonta.

Felperes kereseti kérelmei a Pp. 173. § (2) bekezdés c) és (3) bekezdés alapján nem megengedett látszólagos keresethalmazatot alkotnak.

ANYAGI JOGI JOGSZABÁLYSÉRTÉSEK

1. Érvénytelen szerződésre alapított felperesi igény jogellenessége felperesi keresetőségi jog hiánya miatt

2. Hatályon kívül helyezett rPtk. 328. § szabály alkalmazása – téves jogértelmezéssel – a perbeli okiratokkal ellentétesen.
3. Kúria Gfv.VII.30.440 /2019/11. számú ítélettől, mint közzétett ítélettől jogkérdésben való eltérés.
4. A Kúria Gfv.VI.30.183/2021/4. számú – még közzé nem tett – ítéletével ellentétes jogértelmezés

Az engedélyezést megalapozó okokat alperes megjelölte. A Pp. 409. § (2) bekezdésben rögzített engedélyezés mérlegelési kör alá, míg a (3) bekezdés kötelező felülvizsgálatot ír elő.

KÚRIA DÖNTÉSE

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadta.

Hivatkozása szerint a Kúria az I. rendű alperes engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel az I. rendű alperes által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet abból a szempontból vizsgálta, hogy a jogerős ítélet jogkérdésben eltért-e a Kúria I. rendű alperes által megjelölt, közzétett határozataitól, illetve, hogy az előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének biztosítása és a jogkérdés különleges súlya, valamint társadalmi jelentősége miatt.

A két esetkör közül először a Pp. 409. § (3) bekezdését érintő hivatkozást kellett vizsgálni, tekintettel arra, hogy az erre alapított engedélyezési kérelem alapos volta esetén az engedélyezés nem mérlegelhető.

A Pp. 409. § (3) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

E körben a Kúria mindenekelőtt az engedélyezési kérelemmel szembeni tartalmi követelményekre utal.

A Pp. 410. § (2) bekezdés cd) alpontja értelmében – a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén – a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben (az egyéb kötelező tartalmi kellékek mellett) meg kell jelölni a Kúria közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér.

A Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított kérelem esetén nem elég a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben önmagában a Kúria közzétett határozatának (ügyszámmal való) megadása, hanem – a konjunktív követelmények tartalmi kapcsolatára (lásd: „és”) tekintettel – e mellett annak konkrétan azt a részét is egyértelműen, beazonosítható módon meg kell jelölni, amelytől a kérelmező álláspontja szerint a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér.

Ehhez képest az I. rendű alperes engedélyezés iránti kérelmében a Gfv.VII.30.440/2019/11. és a Gfv.VII.30.183/2021/4. számú **határozat kapcsán még az utalás szintjén sem jelölte meg a határozatok valamely részét, tartalmi egységét, ami önmagában kizárja e határozatok figyelembevételét az engedélyezés iránti kérelem vizsgálata során.** Erre tekintettel csupán megjegyzi a Kúria, hogy az I. rendű alperes nem jelölte meg azt a jogkérdést sem, amely kapcsán a jogerős ítéletnek a közzétett határozatoktól való eltérése vizsgálható lenne.

Mérlegeléssel elbírálnak engedélyezés körében a Kúria utalt arra, hogy a jogkérdés különleges súlyát és társadalmi jelentőségét – mint a felülvizsgálat engedélyezése további, a Pp. 409. § (2) bekezdés b) pontjában szabályozott engedélyezési okot – az I. rendű alperes formálisan ugyan megjelölte a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében, ezzel összefüggésben azonban kérelme semmilyen indokolást nem tartalmazott, így annak érdemi vizsgálatára szintén nem volt lehetőség.

Mindezek alapján sem a Pp. 409. § (3) bekezdése alapján, sem pedig a joggyakorlat egységének biztosítására, vagy jogkérdés különleges súlyára és társadalmi jelentőségére hivatkozással sem volt mód a felülvizsgálat engedélyezésére, ezért a Kúria a felülvizsgálatot a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Kúria ítélete ellen jogorvoslatnak nincs helye, valamennyi jogorvoslati lehetőségünket kimerítettük.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Indítványozó alperesek a Kúria ítéletét 2022. október 14. napján vette át, az Abtv. 30.§(1) bekezdésében foglalt 60 nap még nem járt le, annak határideje 2022. december 13. napja.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A Kúria Gfv.VI.30.154/2022/3.számú végzése az indítványozóra nézve tartalmaz rendelkezést, indítványozó az alperes, érintett személy.

2. ALAPJOGSÉRELEM ÉS ANNAK INDOKOLÁSA

Előrevetítve: Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényben rögzítettek betartatására hivatott szerv. Vizsgálja és ellenőrzi azt, hogy mind a jogszabályok, mind az alaptörvényben biztosított jogok kikényszeríthetők legyenek, így megsemmisíti a bíróság döntését ha és amennyiben az az Alaptörvényben biztosított jogokkal ellentétes és ezáltal sérül mind a – jelen esetben álláspontom szerint – jogforrási hierarchia, így a Kúria hivatkozása az ügy érdemi elbírálása körében, mind azon elv, miszerint a nemzeti bíróságok kötve vannak a nemzetközi szerződés (Lisszaboni Szerződés) vállalásaiban foglaltakhoz, azaz az előzetes döntéshozatali eljárás során meghozott Európai Unió Bírósága által kihirdetett döntésekhez.

Nem felülbírálatot vagy jogszabályértelmezést kér indítványozó, hanem a Kúria döntésének vizsgálatát az indítványozó által felhozott és alább részletezett indokok alapján.

Megsértett alapjogok:

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

XV. cikk

(1) **A törvény előtt mindenki egyenlő.** Minden ember jogképes.

XXVIII. cikk

(1) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.**

Indítványozók, mint fogyasztók alperesként védekeztek felperesi követeléssel szemben, több, felperesi szerződés érvénytelenségével kapcsolatos állításuk, valamint a tisztességtelenül felszámított összegek elszámolása miatt a felmondás jogellenességének megítélése érdekében.

Joguk és kötelezettségük alperesként védekezni, érvénytelenségi kifogásaik elbírálását kikényszeríteni anélkül, hogy hátrányos elbírálás alá kerüljenek a felperessel szemben, ami a XV. cikkből vezethető le. A független és pártatlan bírósághoz való jogukat a XXVIII. cikk (1) bekezdése biztosítja, különösen azért, mert a bíróságok nemcsak a személyükben való függetlenséggel biztosítják a pártatlanságot, de szervezeti szempontból is függetlenek kell, hogy legyenek, illetőleg csak és kizárólag a jogszabályok betartása a kötelezettségük – a régi Pp. és Ptk. hatálya alatt személyükben felelősségre nem vonhatók (Alaptörvény 26. cikk).

25. cikk

(1) **A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el.** A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

(2) **A bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában,** a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról és törvényben meghatározott egyéb ügyben.

26. cikk

(1) **A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak.** A bírakat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. **Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.**

Az Alaptörvény 25. és 28. cikkei rögzítik a bíróságok feladatait, így a jogalkalmazás (igazságszolgáltatás) körében a jogszabályok értelmezését annak céljával, a józan észnek megfelelően kell elvégezniük.

Nem lehet szempont – az igazságszolgáltatást nem szolgálja és a rendkívüli jogorvoslati jogot elvonja – az, hogy a Kúria a felülvizsgálatot megtagadta annak okán, MERT ALPERES NEM JELÖLT MEG ÍTÉLETI BEKEZDÉST a hivatkozott joggyakorlattal eltérés körében.

A Kúria indokolása a jogvita elbírálása alóli kibújás, ami egyértelműen akadály a 28. cikkben foglalt, a jogszabályok szövegének céljával összefüggő értelmezésnek, így az alperesi hivatkozás érdemi elbírálásának.

Fentiek sérelme különösen azért fontos és jelentős, mert a bírói gyakorlat értelmében engedményes érvénytelen szerződésre alapítottnak nem követelhet szerződésből eredően (ez egyébként a jogszabályoknak megfelel), így a kereset elutasításának lett volna helye.

Azaz a Kúria azon indokolása, miszerint bekezdésre alperes a felülbírálati kérelemben nem hivatkozottegyszerűen sérti alperesek perbe vitt jogainak jogszabály céljával történő független és pártatlan elbírálását. Csak megjegyzem, hogy a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor megszületett 7/2021. PJE – teljes terjedelemben – szintén alperesi álláspontot erősíti, azaz a kérelem benyújtása óta eltelt időben született joggyakorlat egységét biztosító PJE is az alperesi kérelmet erősíti.

I.

A Magyar Köztársaság 2004. május 1. napja óta az Európai Unió tagja. A Lisszaboni Szerződésben vállalt kötelezettsége szerint az Sérült az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joga. Sérült az indítványozó alperes azon joga, miszerint a törvény előtt mindenki egyenlő.

Sérült – fogyasztói minőségében – azon garancia, miszerint a Magyar Állam védi a fogyasztók jogait.

Ugyanakkor egyértelműen sérült azon, a jogállamiság garanciáján alapuló alkotmányos joga, miszerint a jogszabályokhoz mindenki -, de jogalkalmazói szerepben a bíróság különösen – kötve van.

Álláspontom szerint a demokratikus jogállam egyik alappillére, hogy a bíróságok a jogszabályok rendelkezéseinek – legyen az eljárás vagy anyagi jogi szabály - betartására maradéktalanul kötelesek, részrehajlás nélkül, a fegyveregyenlőség elvére tekintettel – a jogszabályok értelmezésének és normaszövegének megfelelően járnak el, és a jogszabályoknak megfelelő döntést hozzanak.

A Kúria azon hivatkozással, hogy a felülvizsgálat megengedhetősége körében bekezdésre történő hivatkozás nem történt nem felel meg a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére vonatkozó követelményrendszernek, az igazságszolgáltatás intézményrendszerét és a bírósághoz fordulás jogát, ugyanakkor az emberi méltóságot sérti.

Nagyobb energiát fordít a Kúria – és egyébként más bíróságok is – arra, hogy MIÉRT NE dolgozzanak, mint arra, hogy érdemben ítékezzenek.

Az 1/2021. PK vélemény rögzíti:

5. A Pp. 409. § (3) bekezdése szerint **a Kúria a felülvizsgálatot akkor engedélyezi, ha a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.** A „közzétett” határozat fogalmát a Pp. 346. § (5) bekezdésére, illetve a Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pontjára figyelemmel úgy kell értelmezni, hogy az alatt a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett, 2012. január 1-je után

meghozott határozatokat kell érteni. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet előterjesztő félnek minden esetben egyértelműen azonosítható módon - az eltéréssel érintett határozatok ügyszámának pontos feltüntetésével - meg kell jelölnie, hogy a jogerős határozat melyik korábban közzétett döntéstől tér el.

Indítványozók felülvizsgálati kérelme egyértelműen megjelölte a határozatot, azt, hogy milyen tartalmú határozat meghozatalát igénylik, előadták az okot a határozat megváltoztatására.

Bár a bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. **Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.**" {Indokolás [23], [28]-[29]; lásd még: 23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [28]}

Tisztelettel engedjenek meg egy megjegyzést: A Kúria támadott rendelkezése hűen tükrözi a nemzeti munkához való hozzáállást. Alperesi fogyasztó kérte az engedélyezést. A Kúria mindent elkövetett annak érdekében, hogy ezt nem kelljen érdemben vizsgálnia.

Nincs független és pártatlan bíráskodás, a jogszabályban rögzített formai követelményeken kívül egyéb feltételek szabása mellett kívánja a Kúria a munkát elkerülni.

Az Alkotmánybíróság feladata az Alaptörvény – és ezen keresztül más törvények, jogszabályok – betartatása, a jogrend és jogbiztonság, a demokratikus jogállam védelme, a bírói önkény megakadályozása. Létezik ilyen a mai Magyarországon?

Az Abtv. 52. § (1) bekezdés és (1b) bekezdés az alábbiakat rögzíti:

52. § (1) Az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia.

(1b) Az (1a) bekezdésben foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli

a) azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza,

b) az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,

c) a 38. §-ban meghatározott eljárás kivételével **az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést vagy bírói döntést**, továbbá a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az Országgyűlés határozatát, illetve a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az alaptörvény-ellenes működést, magatartást vagy hatáskörgyakorlást,

d) **az Alaptörvény**, illetve a nemzetközi szerződés **megsértett rendelkezéseit**,

e) **az indokolást** arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, **bírói döntés** vagy - a 33. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén - az Országgyűlés határozata **miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével** vagy a nemzetközi szerződéssel, továbbá a 34-36. §-ban meghatározott eljárás indítványozása esetén az indítványban foglalt kérelem részletes indokolását, valamint

f) a kifejezett kérelmet a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.

Jelen eljárásban megjelöltem azt a Kúriai döntést, ami az Alkotmánybíróság által vizsgálendő.

Rögzítettem azt is, hogy milyen alapjogsérelem valósul meg azzal, hogy valóban jelöltem olyan Alaptörvényben biztosított jogot és kötelezettséget is, ami ténylegesen nem alapjog.

A hatályos és következetes alkotmánybírósági gyakorlatnak megfelelő, 6/1998. (III. 11.) AB határozatában megállapította, hogy „a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás «méltánytalan» vagy »igazságtalan«, avagy»nem tisztességes«” (ABH 1998, 95.) {legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [41]}.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig - mérlegelés eredményeként - mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve” {lásd 20/2017. (VII. 18.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [17]; vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.

A Pp. 409. § abban az esetben, ahol a pertárgyérték nem éri el az 5 000 000 Ft-ot, a Kúria mérlegelési körébe adja a felülvizsgálat megengedhetőségét, egyértelműen olyan hatalmat ad a Kúria kezébe, ami visszaélésre ad okot.

Jelen esetben: Egyértelmű precedensképes határozatok (felülvizsgálatban megjelölt) születtek abban a körben, hogy engedményes érvénytelen szerződés jogkövetkezményének levonását nem kérheti.

Ebben a körben bíróságokra Alaptörvényben rögzített és kötelezően alkalmazandó PJE is született.

Azaz fentiek alapján a Kúriának – ha és amennyiben engedélyezte volna a felülvizsgálatot – a felülvizsgálat tárgyát képező bírósági ítéletet meg kellett volna változtatnia. Ezzel maga a Kúria is tisztában van, ha és amennyiben valóban „követi” az általa kialakított bírói gyakorlatot.

Ugyanakkor ezt elkerülendő, a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem olyan hiányára hivatkozik, amit jogszabály, vagy az 1/2021. PK vélemény nem is rögzít, azaz mérlegelési jogkörében eljárva, mondvacsinált okra hivatkozással „kibújik” törvényi kötelezettsége alól.

A Pp. 409. § (2) bekezdésben biztosított „lehetőség” egyértelműen bírói önkény megvalósításához vezet annak elbírálása körében, hogy van-e lehetőség felülvizsgálatra, vagy sem.

A bírói önkény, mérlegelés alapján történő felülvizsgálat engedélyezésének megtagadása a fogyasztó alperes rendkívüli jogorvoslati jogát zárja ki.

Bár lehetőségként felmerül a joggyakorlat egységének előmozdítása miatti felülvizsgálat előterjesztése, ténylegesen csak és kizárólag azokban az ügyekben lehetséges – javarészt a fogyasztó ellenfele által beterjesztett kérelmek körében – amire a Kúria saját mérlegelése, elfoglaltsága miatt rábólint.

Mindez annak okán is sérelmes, mert a felülbírálat engedélyezése, és maga a felülvizsgálat körében – mint egyedüli jogintézmény körében – nincs pontosításra, hiánypótlásra történő felhívás, azaz az indítványozó nem is tudja álláspontját megvédeni.

Nem jogértelmezést, vagy negyedleges bírói eljárást várok el az Alkotmánybíróságtól. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvényben rögzített jogok biztosítása a feladata, ami a bírói önkény megakadályozását is magába foglalja.

/A Kúria jelenleg eljárás befejezését eredményező felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet visszautasító végzése valótlan, jogszabályban nem rögzített hiányosságon alapul, így az egységes bírói joggyakorlatot rögzítő jogerős ítélet felülvizsgálatának gátja.

A végzés megsemmisítése esetén a Kúriának kötelezően le kellene folytatnia a felülvizsgálatot, így indítványozó lehetőséget kapna a tisztességes eljárásra.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Igen.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el.

Csatoljuk a jogi képviselő részére nyújtott meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Az adataink nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (korábban csatoltam)

1. Ügyvédi meghatalmazás

2. Kúria Gfv.VI.30.154/2022/3.számú ítélete

3. Indítványozó felülvizsgálat megengedhetősége iránti kérelme

4. Indítványozó felülvizsgálat iránti kérelme

2023. február 17.

Tisztelettel:

